

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR DR.
JOSEPH S. REFALO**

Seduta tas-17 ta' Frar, 2004

Talba Numru. 1854/2002

Kontrollur tad-Dwana

vs

**Philip Agius & Sons Limited, Melita Cable plc, u
b'digriet tat-8 ta' Jannar, 2003, giet kjamata in kawza
Maltacom plc**

It-Tribunal,

Ra l-avviz fl-ismijiet premessi prezentat fit-2 ta' Awissu, 2002 fejn intalab il-hlas ta' sitt mija u disgha u disghin lira Maltija u erbgha u tmenin centezmu (Lm699.84) u fejn intqal:

Illi fis-26 t'Ottubru, 1999, kien qed isir xoghol ta' thaffir f'Lascaris Wharf, Valletta, mill-kuntrattur konvenut Philip Agius & Sons Limited, li kien imqabbad biex jaghmel dan ix-xoghol mill-konvenut l-iehor Melita Cable plc;

Illi waqt dan ix-xoghol, il-kuntrattur konvenut laqat u ghamel hsara liz-zewg fibre optic cables li jservu lis-sistema tal-computer tad-Dipartiment tad-Dwana;

Illi minhabba din il-hsara, kellha ssir hidma urgenti ta' tiswija minn ufficjali tal-MITTS u minn ufficjali mpjegati ta' l-attur fil-lejl tas-26 t'Ottubru, 1999 u l-ghada s-27 t'Ottubru, 1999, liema servizz u hidma ammontaw ghal sitt mija disgha u disghin lira u erbgha u tmenin centezmu (Lm699.84);

Illi l-konvenuti gew interpellati diversi drabi sabiex jirrifondu l-ispejjez tal-hsarat li saru, izda sal-lum huma baqghu nadempjenti;

Ghaldaqstant il-konvenuti jew min minnhom ghandhom ikunu dikjarati responsabbli ghall-hsarat li saru lill-attur, u jkunu ordnati jirrifondu lill-attur s-somma ta' sitt mija u disgha u disghin lira Maltija u erbgha u tmenin centezmu (Lm699.84) jew somma ohra rapprezentanti Danni likwidati mit-Tribunal rizultanti minn din il-hsara hawn fuq imsemmija;

Bl-ispejjez tal-prezenti u ta' l-ittra ufficjali tas-6 t'Awissu, 2001, kontra l-konvenuti jew min minnhom li huma ngunti ghas-subizzjoni.

Ra r-risposta tas-socjeta` konvenuta Melita Cable plc, prezentata fil-21 t'Awissu, 2002, fejn intqal:

Illi s-socjeta` konvenuta, Melita Cable plc, mhix responsabbli ghal hsarat u ghad-danni sofferti mill-attur stante illi hija la qatt ma ghamlet xogholijiet ta' skavazzjoni u wisq anqas ma laqtet jew ghamlet hsarat fuq cables ta' l-atturi;

Illi s-socjeta` konvenuta, ghaldaqstant, mhix illegittimu kontradittur;

Illi jsegwi li t-talbiet attrici, almenu fil-konfront tas-socjeta` mittenti, huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu respinti bl-ispejjez kontra l-istess attur u bl-ispejjez ta' l-ittra ufficjali datata 22 t'Awissu, 2001.

Ra r-risposta tas-socjeta` konvenuta Philip Agius & Sons Limited prezentata fit-3 ta' Settembru, 2002, fejn intqal:

i. Illi t-talba attrici kif dedotta kontra s-socjeta` Philip Agius & Sons Limited ghandha tkun michuda

stante li la hi u lanqas l-impjegati taghha ma kienu responsabbli jew kienu jahtu ghall-hsara fil-cables in kwistjoni;

ii. Ghalhekk is-socjeta` Philip Agius & Sons Limited jew l-impjegati taghha mhumiex responsabbli ghad-danni reklamati mill-attur u lanqas hemm lok ghall-kundanna taghha ghall-hlas ta' Danni favur l-attur;

iii. Fi kwalunkwe kaz u bla pregudizzju ghall-premess, l-attur ghandu jgib il-prova tad-danni;

iv. Salvi eccezzjonijiet ohra permessi mill-Ligi u bl-ispejjez kontra l-attur.

Ra r-risposta tas-socjeta` kjamata in kawza Maltacom plc prezentata fis-17 ta' Frar, 2003, fejn intqal:

i. Illi in linea preliminari l-azzjoni odjerna hija preskritta skond il-ligi u dana a bazi ta' l-Artikolu 2154 (Kap.16) u l-Artikolu 688(e) Kap.9, u ghalhekk it-talbiet attrici ghandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra l-istess socjeta` attrici;

ii. Illi sussidjarjament u minghajr pregudizzju ghall-premess, it-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt stante illi s-socjeta` Maltacom plc mhix responsabbli ghal hsarat u ghad-danni allegatament sofferti mill-attur, stante illi hija qatt ma ghamlet xogholijiet ta' skavazzjoni u wisq anqas ma laqtet jew ghamlet hsarat fuq cables appartenenti lill-attur;

Illi s-socjeta` Maltacom plc mhijiex il-legittimu kontradittur, ghalhekk it-talbiet attrici ghandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra l-istess socjeta` attrici;

iii. Salvi eccezzjonijiet ulterjuri.

Ra d-digriet tad-29 ta' Novembru, 2002, li bih giet ordnata l-allegazzjoni ta' l-atti tal-kawza fl-ismijiet Maltacom plc vs Philip Agius & Sons Ltd, Citaz. Nru. 1370/00AJM, deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fit-2 t'Ottubru, 2000.

Sema' x-xhieda ta' Albert Scerri u John Camilleri. Ha konjizzjoni tad-dokumentazzjoni kollha esebita kif ukoll tax-xhieda dokumentazzjoni moghtija fil-process Maltacom plc vs Philip Agius and Sons Limited Citazz

Nru:1370/00 AJM deciza fit-2 ta' Ottubru, 2002. Ra n-nota ta' sottomissjonijiet ta' l-attur.

Ikkunsidra:

- 1. Illi l-eccezzjoni moghtija mis-socjeta' kjamata in kawza Maltacom p.l.c. dwar li l-azzjoni hija preskritta gia giet deciza fil-21 ta' Ottubru, 2003.**
- 2. Is-socjeta' konvenuta Philip Agius and Sons Limited li kienu l-kuntratturi li ghamlu x-xogholijiet qed ighidu illi ma kienux responsabbli ghal hsarat fil-cables in kwistjoni, filwaqt illi s-socjeta' kjamata fil-kawza Maltacom p.l.c qed tghid li mhix responsabbli peress li qatt ma ghamlet xogholijiet ta' skavazzjoni u wisq inqas ma laqtet jew ghamlet hsara fuq il-cables appartenenti lill-attur. F'dan is-sens Maltacom plc qed tghid li mhix il-legittimu kontradittur. Is-socjeta' konvenuta Melita Cable p.l.c. wkoll qieghda tghid li mhix il-legittimu kontradittur u li qatt ma ghamlet xogholijiet ta' skavazzjoni u wisq anqas ma laqtet jew ghamlet hsarat fuq cables ta' l-attur.**
- 3. Albert Scerri ghal Kontrollur tad-Dwana spjega illi huma ghandhom fibre optic cables illi jaqsmu t-triq, liema cables inqabdu bl-iskavatur waqt li kien qed isir ix-xoghol. Huwa spjega li l-cable in kwistjoni jservi biex ighaqqad id-Dwana mas-sistema tal-Gvern, kif ukoll mal-Bank of Valletta. Meta nqalghu l-cables waqa' n-net work u s-sistema ta' processar elettroniku tad-dokumenti tad-Dwana. Wara kienu gew tal-MITTS u tal-Maltacom sabiex isewwu l-hsara, apparti li kien hemm nies tad-Dwana wkoll biex isewwu dan. Ix-xhud spjega li bhala overtime nefqu mija erba' u ghoxrin lira u tmenin centezmu (Lm124.80) filwaqt li l-kont tal-MITTS kien fl-ammont ta' hames mitt lira (Lm500) piu' il-VAT. Ix-xhud qal ukoll li l-hsara ma ghamluhiex il-haddiema tal-Maltacom.**
- 4. Skond id-Dok VB 5 dwar il-hsara li grat il-overseer tal-Maltacom ghamel dan il-kumment: "*contractor admitted with overseer and Ing A Gatt that damage was caused accidentally.*"**
- 5. It-Tribunal qed jaghmel referenza ghad-decizjoni moghtija mill-Prim Awla tal-Qorti Civili fil-kawza fuq riferita. F'dik il-kawza il-Prim Awla tal-Qorti Civili**

kienet waslet ghal din il-konkluzzjoni: “illi lanqas ma wiehed jista’ jatribwixxi xi responsabilita’ lill-konvenut abbazi tal-kondizzjonijiet fil-permess. In fatti kif gia ntqal il-konvenut ottempera ruhu mal-kondizzjonijiet kollha tal-permess billi qabel ma beda x-xoghol sejjah rapprezentant tas-socjeta’ attrici biex jigi ndikat fejn kien ghaddej il-cable. In oltre dak kollu rikjest minnu fil-permess skond ix-xhieda prodotti mis-socjeta’ attrici, gie attwat..... Illi fl-ahharnett ir-referenza li saret mis-socjeta’ attrici ghal dak li qal il-konvenut wara l-incident kif riportat fl-*overseer’s report* u cioe’ li *the damage was caused accidentally* ma tistax tittiehed bhala ammissjoni ta’ responsabbilita’ da parti tal-konvenut billi certament din il-hsara grat b’*accident*. Kieku kien altrimenti kien ikun il-kaz kienu jittiehdu proceduri kriminali kontra l-konvenut fuq reat.”

6. It-Tribunal hu tal-fehma li ma jistax jiddisturba dak li gia gie deciz mill-Prim Awla tal-Qorti Civili f’dan ir-rigward. Ghalhekk jigi illi dak li gara ma sehxx b’negligenza tal-kuntrattur izda kien biss casus cioe’ il-hsara kienet biss *accidentali* u konsegwentement il-konvenuti u l-kjamati in kawza ma jistghux jigu ritenuti responsabbli ghad-danni eventwali.

Ghaldaqstant it-Tribunal qed jichad it-talba attrici. Fic-cirkostanzi partikolari tal-kaz, l-ispejjez tal-kawza ghandhom jibqghu bla taxxa bejn il-partijiet.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----